

NORMALREGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVÄSENDET

Kyrkostyrelsens ämbetskollegium tillsatte 5.3.2002 en arbetsgrupp för att före 31.12.2003 utreda vilka ändringar den nya begravningslagen föranleder i kyrkolagen och kyrkoordningen samt i anvisningar som ges med stöd av dem.

Ämbetskollegiet valde ecklesiastikrådet Matti Halttunen till ordförande för arbetsgruppen och som övriga medlemmar ekonomiplaneringschef Maija-Liisa Hietakangas, prosten Ilkka Kajalo, överträdgårdsmästare Reima Karetti, fastighetschef Göran Lindström och markanvändningschef Harri Palo. Arbetsgruppen tog namnet *Kirkolisten hautaustoimisäännösten takistamistyöryhmä* (Arbetsgruppen för revidering av kyrkliga bestämmelser om begravningsväsendet).

Arbetsgruppens förslag till nytt normalreglemente blev färdigt 9.7.2003 och godkändes av kyrkostyrelsen i plenum 13.8.2003.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Harri Palo

REGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVÄSENDET

Inledning

Enligt Kyrkoordningen 17 kap. 13 § ger kyrkostyrelsen vid behov anvisningar för skötseln av begravningsväsendet.

Det första gemensamma reglementet för begravningsplatser för hela kyrkan avfattades år 1954. Därefter reviderades reglementet år 1972 och år 1979. Den senaste större revisionen av reglementet gjordes med anledning av reformerna i kyrkolagen samt hälsoskyddslagstiftningen år 1994. Den föreliggande uppdateringen av reglementet föranleds av att den nya begravningslagen träder i kraft i början av år 2004 samt de förändringar som görs i kyrkolagen 17 kap och kyrkoordningen 17 kap på grund av begravningslagen. De hänvisningar till kyrkolagen och kyrkoordningen som ingår i detta modellreglemente är formulerade så som de är avsedda att träda i kraft i början av år 2004.

Enligt begravningslagen är församlingarna i Finlands evangelisk-lutherska kyrka skyldiga att upprätthålla allmänna begravningsplatser. De centrala utgångspunkterna i den nya lagen är kraven på värdighet och pietet vid behandlingen av lik och aska samt skötseln av begravningsplatserna ävensom respekten för den avlidnas åskådning. Reglementet för begravningsväsendet stöder för sin del strävan efter dessa målsättningar.

Detta reglemente för begravningsväsendet är avsett att användas som modell då församlingarna avfattar sina egna reglementen för begravningsväsendet. De kyrkliga samfälligheterna uppgör på basen av modellen sina egna tillämpningar. Kyrkofullmäktige godkänner reglementet, som skall underställas domkapitlet för fastställelse. Enligt kyrkolagen 17 kap 7 § skall i reglementet för begravningsväsendet intas närmare anvisningar för verkställighet och förfarande rörande gravar, gravbokföring, kraven på gravskötsel, godkännande av gravvårdar samt den ordning som skall upprätthållas på begravningsplatserna.

I detta modellreglemente presenteras en modell till reglemente för begravningsväsendet samt de lagrum och övriga stadganden som finns rörande varje enskild fråga. Avslutningsvis finns tillämpningsdirektiv angående de olika punkterna. Beslutet i kyrkofullmäktige om godkännande av reglementet för begravningsväsendet samt domkapitlets beslut om fastställelse gäller enbart texten i reglementet. I reglementets bestämmelser anförs inte lagrum. Dessa följs även annars oberoende av reglementet. Om församlingen vill underlätta läsningen av reglementet genom att i enlighet med detta modellreglemente anföra de lagrum som gäller de enskilda punkterna i reglementet, bör församlingen tillhandahålla en version av reglementet där lagtexten är uppdaterad. Tillämpningsdirektiven skrivs inte ut i församlingens reglemente.

Församlingen bör avfatta sitt eget reglemente för begravningsväsendet utifrån församlingens lokala förhållanden med beaktande av begravningsplatsernas speciella karaktär och lokala sedvänjor i begravningspraxis samt ändamålsenligheten i arrangemangen. Den indelning i olika

ämnesområden som föreslås i modellreglementet har uppgjorts för att underlätta arbetet med att uppgöra ett reglemente i församlingarna. Församlingens reglemente kan avvika från modellreglementet i mera generell eller detaljerad riktning enligt behov. Alla de punkter som ingår i modellen behöver inte upprepas i församlingen om det inte anses motiverat. Sålunda är det möjligt att från reglementet utelämna punkten om innehavare av gravrätt, om församlingen inte har bestämmelser som kompletterar stadgandena i lag. Då församlingen ger egna, mer detaljerade bestämmelser, bör församlingen sörja för att bestämmelsen inte står i strid med lag, förordning eller rättspraxis.

GRAV, GRAVPLATS, GRAVUTRYMME

Med **grav** avses ett jordområde på en begravningsplats, reserverad för gravsättning av en eller flera avlidna.

Med **gravplats** avses ett utrymme i graven som reserverats för en eller flere kistor (vanligen två) placerade på varandra. I den tecknade graven finns två gravplatser.

Med **gravutrymme** avses ett utrymme för en kista eller en urna i en grav. I den tecknade graven finns fyra gravutrymmen i två plan.

REGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVÄSENDET

för ..... församling

Godkänt av kyrkofullmäktige den ..... / ..... 200...
och fastställt av domkapitlet i Borgå stift den ..... / ..... 200...

1 §

Stadganden som gäller begravningsväsendet

Församlingen skall i fråga om begravningsväsendet utom stadgandena i begravningslagen, kyrkolagen och kyrkoordningen och stadganden i andra lagar och förordningar iaktta bestämmelserna i detta reglemente.

Begravningslagen (457/2003)

Kyrkolagen (1054/1993) 17 kap.

Hälsoskyddsförordningen (1280/1994) 7 kap. 39- 42 mom.

2 §

Förvaltande av begravningsväsendet

Kyrkorådet ansvarar för församlingens begravningsväsende. Stadganden angående beslutanderätt i ärenden som rör begravningsväsendet ingår utöver detta reglemente även i reglementet för kyrkorådet samt tjänsteinnehavarnas tjänsteinstruktioner.

Uppgifterna som hänför sig till begravningsväsendet handhas av ekonomikontoret.

Kyrkolagen 10 kap

3 § 3 mom

Reglemente. Sektionerna och dessas befogenheter

Kyrkorådets sektioner kan ges befogenhet att på kyrkorådets vägnar avgöra i reglementet nämnda ärenden, dock inte sådana i vilka beslutet skall underställas eller som gäller framställningar till kyrkofullmäktige eller verkställighet av fullmäktiges beslut.

4 §

Direktioner. Tjänsteinnehavarnas och de förtroendevaldas befogenheter

I ett reglemente eller en instruktion kan kyrkorådets ordförande och vice ordförande samt kyrkorådet underställda tjänsteinnehavare ges befogenhet att avgöra på kyrkorådet ankommande ärenden som avses i reglementet eller instruktionen, och vilkas betydelse inte är sådan att det skall anses nödvändigt att ärendet behandlas vid kyrkorådets sammanträde.

Ett ärende som enligt 3 § 3 mom. inte får avgöras av en sektion kan inte överföras på en direktion, och en i 2 mom. nämnd förtroendevald eller tjänsteinnehavare kan inte heller ges befogenhet att avgöra ärendet.

5 §

Överföring av beslutanderätt

Kyrkorådet eller dess ordförande kan inom en i reglementet föreskriven tid överföra ett av en direktion eller en i 4 § avsedd förtroendevald eller tjänsteinnehavare avgjort ärende till handläggning i kyrkorådet. Kyrkorådet kan därvid upphäva eller ändra beslutet eller återförvisa ärendet för ny handläggning.

3 §

Begravningsplatserna

- .....s begravningsplats,
- församlingens och ..... församlings gemensamma .....
begravningsplats.

Begravningslagen 1 kap.

3 §

Skyldigheten att hålla allmänna begravningsplatser

Församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna inom evangelisk-lutherska kyrkan skall hålla allmänna begravningsplatser. En begravningsplats kan vara gemensam för flera församlingar eller kyrkliga samfälligheter.

Kyrkoordningen 17 kap

1 §

Församlingen skall ha en egen begravningsplats eller en gemensam begravningsplats med någon annan församling eller kyrklig samfällighet eller rätt att använda annan invigd begravningsplats.

4 §

Gravgårdsplanen och dispositionsplanen

En begravningsplats används enligt gravgårds- och dispositionsplanen.

Kyrkolagen 17 kap.

8 § ([30.12.2003/1274](#))

Gravgårdsplan och dispositionsplan för en begravningsplats

Kyrkofullmäktige skall för varje begravningsplats godkänna en gravgårdsplan och en dispositionsplan för begravningsplatsen, vilka skall underställas domkapitlet för fastställelse. I kyrkoordningen föreskrivs om de frågor som skall regleras i gravgårdsplanen och dispositionsplanen för en begravningsplats.

Kyrkoordningen 17 kap.

6 §

En gravgårdsplan är en översiktskarta som anger gränserna för begravningsplatsen, trafikregleringarna på den, var olika funktioner är placerade samt indelar gravområdena i lämpliga enheter. Gravgårdsplanen görs upp så att det område som reserverats som begravningsplats används på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till terrängens natur, skönhetssynpunkter och församlingens ekonomiska bärkraft. I planen skall också ingå en torrlägnings- och vattenförsörjningsplan för begravningsplatsområdet, ordnandet av avfallshanteringen samt placeringen av gångar, gravområden och byggnader.

En dispositionsplan för en begravningsplats innehåller en verbal beskrivning av gravgårdsplanen och klarlägger de detaljer i gravgårdsplanen som inte framgår av ritningarna. Av planen framgår dessutom huruvida djupbegravning tagits i bruk på begravningsplatsen eller på en del av den och i vilken ordning gravavdelningarna tas i bruk. I dispositionsplanen beaktas också särdragen för de delar av begravningsplatsen som anlagts vid olika tidpunkter samt anges de särskilda begränsningarna för användningen av begravningsplatsen.

5 §

Graven

Med en grav avses ett jordområde på begravningsplatsen, som är reserverat för begravning av en eller flera avlidna. En grav innehåller en eller flera gravplatser bredvid varandra och varje gravplats en eller flera gravutrymmen på varandra.

Minimidjupet för kistgravar fastställs i hälsoskyddslagstiftningen. Om en begravningsplats eller en del av den i dispositionsplanen anvisats för djupgravar och jordarten tillåter detta, kan i en grav begravas två eller flera kistor, varvid till minimidjupet läggs 0,6 meter för varje kista.

Minimidjupet för urngravar är 0,6 meter. Detta gäller dock inte vid jordning av aska utan urna. En kistgravplats kan ändras till urngrav sålunda, att en anteckning om detta görs i församlingens gravbokföring. Om utrymmet medger kan urnor jordas ovanpå varandra.

Askkan begravas även i en urna av hållbart material som placeras i ett urnvalv (kolumbarium). Ett urnvalv kan inrymma plats för en eller flera urnor.

I en minneslund finns inga markerade gravplatser eller privata gravvårdar.

En begravningsplats kan också ha ett område där aska strös ut.

På begravningsplatsen kan finnas ett område som är avsett för begravning av katastrofoffer i gemensam grav.

Hälsoskyddsförordningen 40 § 2 och 3 mom.

Ett lik i kista skall begravas på minst 150 centimeters djup. Samma kistgravplats får användas tidigast 15 år efter föregående begravning.

Ett lik kan även placeras i en gravkammare under förutsättning att sanitär olägenhet inte uppstår. Samma gravkammare får användas för ny begravning efter kortare tid den som nämns i 2 mom., under förutsättning att den kommunala hälsoskyddsmyndigheten godkänner begravningen.

6 §

Gravrätt

Om anvisande av gravplats gäller vad därom särskilt stadgas.

Församlingen anvisar på begäran en gravplats på ett särskilt, konfessionslöst gravområde, som är beläget på ..... församlings begravningsplats. På detta gravområde gäller vad som stadgas i reglementet för begravningsväsendet i den församling där begravningsplatsen är belägen samt i övriga stadganden om begravningsväsendet.

Då en grav efter att dispositionsrätten löpt ut överlåtes på nytt har den person företrädesrätt till graven, som tidigare haft rätt att bli begraven i denna.

Begravningslagen 2 kap

4 §

Tillhandahållande av gravplats

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats för en avliden som vid tidpunkten för dödsfallet hade sin i lagen om hemkommun (201/1994) avsedda hemkommun inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Om den avlidne inte vid sin död hade någon i lagen om hemkommun avsedd hemkommun åvilar den skyldighet som nämns i 1 mom. den församling eller kyrkliga samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan inom vars område den avlidne var bosatt vid sin död.

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är dessutom skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats även för en sådan finsk medborgare som vid sin död var bosatt utomlands och vars sista i lagen om hemkommun avsedda hemkommun före flyttningen utomlands låg inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

5 §

Konfessionslöst gravområde

Gravplats skall på begäran tillhandahållas på ett avskilt konfessionslöst gravområde som inte får ligga oskäligt långt från församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Ett konfessionslöst gravområde är en avskild begravningsplats eller en sådan del av en begravningsplats som på ett klart urskiljbart sätt är avgränsad från den övriga begravningsplatsen.

Begravningslagen 8 kap

28 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Skyldigheten enligt 5 § att tillhandahålla gravplats på ett konfessionslöst gravområde skall iakttas efter det att tre år förflutit från lagens ikraftträdande.

Kyrkolagen 17 kap.

2 § ([30.12.2003/1274](#))

Gravrätt

Om rätten att gravsättas på församlingens begravningsplats bestäms i begravningslagen (457/2003). Kyrkorådet kan överlåta en gravrätt även till någon annan avliden än en som avses i 4 § begravningslagen. Rätt till en grav överläts i samband med ett dödsfall. Gravrätt kan samtidigt överlåtas även till den avlidnes anhöriga. Kyrkorådet kan av särskilda skäl överlåta en gravrätt även vid någon annan tidpunkt. Den som innehar en gravrätt kan överlåta denna rätt endast till församlingen.

Gravrätten överläts för en bestämd tid om högst 50 år. Gravrättens giltighetstid räknas från ingången av det kalenderår som följer på överlåtelsen av graven. Giltighetstiden upphör dock tidigast vid utgången av det kalenderår då det från den sista gravsättningen har förflutit 15 år, dock inte förrän graven kan återanvändas. Giltighetstiden för gravrätten kan på ansökan av rättsinnehavaren förlängas, om detta inte medför olägenhet för en ändamålsenlig organisering eller skötsel av begravningsplatsen. Gravrätten är i kraft endast så länge som graven utgör en del av en fredad begravningsplats. Gravrätten upphör utan uppsägning.

Bestämmelser om hur gravrätten upphör i det fall att skötseln av graven väsentligen försumrats finns i 5 § 3 mom.

Kyrkolagen 26 kap

7 §

Begravningsväsendet

Om en församling före denna lags ikraftträdande har överlåtit en grav för all framtid skall denna överlåtelse fortfarande gälla så länge graven utgör en del av en fredad begravningsplats.

Beträffande en sådan grav skall dock 17 kap. 5 § tillämpas. ([30.12.2003/1274](#))

7 §

Gravsättningsordning

Vid begravning i tidigare inlöst grav skall den som ansvarar för begravningsarrangemangen vid behov förete ett samtycke från dem som i första hand har rätt till graven samt en släktutredning.

Kyrkolagen 17 kap.

4 § [\(30.12.2003/1274\)](#)

Gravsättningsordning

Om avtal inte har kunnat nås i enlighet med 3 § 2 mom. om vem som får gravsättas i graven, får i graven i första hand gravsättas den avlidne för vilken graven har överlåtits och dennes make samt dessutom släktingar i rätt ned- eller uppstigande led samt makar till dessa i den ordning som dödsfallen inträffar. Om det inte finns någon sådan släkting eller om den som innehar gravrätten samtycker till det, får i graven gravsättas den avlidnes syster och bror samt deras barn, adoptiv- och fosterbarn till nämnda personer samt makarna till samtliga dessa. Med samtycke av den som innehar gravrätten kan den myndighet i församlingen som svarar för begravningsväsendet bevilja tillstånd för att i graven gravsätts även någon annan person, när det finns särskilda skäl därtill.

8 §

Innehavare av gravrätt

Om innehavare av gravrätt gäller vad om detta särskilt stadgas.

Kyrkolagen 17 kap.

3 §

Innehavare av en gravrätt

Den som innehar en gravrätt företräder dem som får gravsättas i graven samt för talan i frågor som gäller graven så som föreskrivs i begravningslagen samt i denna lag och med stöd av den. När graven överläts avtalas om vem som innehar gravrätten och vem som får gravsättas i graven. Om avtal inte har ingåtts inom ett år från den dag då graven överläts eller om det avtal som ingåtts inte kan följas på grund av att omständigheterna har förändrats, blir den avlidnes efterlevande make innehavare av gravrätten eller, när det inte finns någon efterlevande make eller också denna är död, de närmaste arvingarna till den avlidne som först gravsatts i graven.

Om arvingarna är flera skall de välja en innehavare av gravrätten som företräder dem i frågor som gäller graven. Meddelande om den nya innehavaren av gravrätten skall lämnas till den myndighet inom församlingen som svarar för begravningsväsendet.

Om de närmaste arvingarna till den avlidne som först gravsatts i graven inte har kunnat komma överens om en ny innehavare av gravrätten, kan kyrkorådet förordna en innehavare av gravrätten och ge företräde åt den som bor på orten eller den som har haft hand om skötseln av graven.

9 §

Attest om gravrätt

Till gravrättsinnehavaren ges en attest med uppgifter om var graven ligger och om gravrättsinnehavaren samt, om överenskommelse finns, om vilka som kan gravsättas i graven.

10 §

Hantering, förvaring och transport av lik

Ett lik i en sluten kista förvaras före begravningen i ett bårhus dit utomstående inte har tillträde. På kistan skall antecknas den avlidnes namn.

Den myndighet som ansvarar för begravningsväsendet kan besluta om att flytta ett lik före begravningen till graven om det av hälsoskäl eller annan orsak anses påkallat. Om så sker skall graven fyllas så att kistan täcks.

På de anhörigas begäran kan ett lik föras till graven före begravningen om inga hinder finns för detta.

Om askan inte avhämtats från krematoriet inom ett år från eldbegängelsen har församlingen rätt att jorda askan i en minneslund som är belägen på en begravningsplats som upprätthålls av församlingen.

Hälsoskyddsförordningen 7 kap.

41 §

Hantering, förvaring och transport av lik

Om den avlidna har lidit av en smittsam sjukdom och smittorisk fortfarande föreligger, skall den som har utrett dödsorsaken underrätta dem som hanterar liket om detta.

Annanstans än i sjukhusutrymmen skall ett lik före begravningen förvaras i en för ändamålet lämplig, tät kista eller motsvarande.

Liktransport är tillåten endast i för ändamålet reserverat fordon.

Om liktransport mellan stater stadgas särskilt.

Begravningslagen 7 kap.

18 §

Utlämnande av aska

Huvudmannen för ett krematorium får lämna ut aska endast för att gravsättas eller för att på ett annat bestående sätt placera den på en plats. Den som tar emot askan skall innan askan lämnas ut skriftligen meddela huvudmannen för krematoriet var askan kommer att placeras.

Huvudmannen för ett krematorium får inte lämna ut askan, om det finns grundad anledning att misstänka att askan kommer att hanteras i strid med denna lag.

Huvudmannen för ett krematorium skall i verksamheten i samband med utlämnande av aska iaktta förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) samt lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

11 §

Begravning

Tidpunkten för en begravning skall avtalas om möjligt senast ... arbetsdagar före förrättningen. Före begravningen skall begravningstillstånd företeas.

Graven grävs på det ställe som finns utmärkt på kartan och dess bredd och längd avgörs enligt kistans storlek så att kistan fritt skall kunna sänkas i vågrätt läge till gravens botten. Ben av avlidna som blir synliga skall under grävningen skyddas och därefter åter täckas över på gravens botten.

En tillfällig olägenhet för närbelägna gravar utgör inte hinder för öppnande av grav.

Ett lik skall gravsättas i en kista av ett lätt förmultnande material. Av särskilda orsaker kan gravsättning utan kista tillåtas, förutsatt att hälsovårdsstadgandena tillåter det. Askan skall jordas i en urna som lätt förmultnar. Askan kan även jordas utan urna på ett sätt som anges i driftsplanen.

Askan kan gravsättas i en kist- eller urngrav eller i en minneslund också utan urna på ca 0,6 meters djup, så tätt som utrymmet i graven eller minneslundan medger. Askan kan också gravsättas i en urna i ett kolumbarium eller kan med länsstyrelsens tillstånd spridas på ett område som reserverats för ändamålet.

Graven täcks under förrättningen med ett särskilt lock på vilket kransar och blommor läggs ner.

Församlingen svarar för att graven öppnas och övertäcks. De anhöriga kan täcka graven om detta särskilt avtalats.

De gravvårdar som finns på graven skall på gravrättsinnehavarens bekostnad flyttas åt sidan och efter begravningen åter placeras på sin plats så att gravvården inte utgör fara för säkerheten.

De anhöriga skall avlägsna de blomsteruppsättningar som vid begravningen lagts på graven under perioden från ..... månad till ..... månad inom ..... dagar och övriga tider på året inom .... dagar, varefter församlingen har rätt att avlägsna dem.

Begravningslagen 1 kap.

2 §

Allmänna skyldigheter

Stoftet efter en avliden skall gravsättas eller kremeras utan onödigt dröjsmål.

Stoftet och askan efter en avliden skall hanteras på ett värdigt sätt och så att den avlidnes minne hedras.

Vid gravsättningen och kremeringen av stoftet efter en avliden samt vid hanteringen av askan skall den avlidnes åskådning och önskemål respekteras.

Begravningslagen 7 kap.

19 §

Gravsättning av aska eller placering av den på annat sätt

Askan skall inom ett år efter kremeringen gravsättas eller på något annat bestående sätt placeras på en plats. Om de personer som avses i 23 § inte inom denna tid trots uppmaning tar hand om askan, skall askan på den avlidnes dödsbos bekostnad placeras på den begravningsplats där den avlidne har rätt att bli begravnen.

För placering av askan fordras tillstånd av den som äger eller innehar området.

Hälsoskyddsförordningen

40 § 1 mom

Begravning

Ett lik skall utan dröjsmål begravas i en tät, för ändamålet lämplig kista eller motsvarande, eller kremeras i krematorium.

12 §

Flyttning av jordat lik eller jordad aska

Ett gravsatt lik eller jordad aska kan flyttas till en annan grav, om länsstyrelsen av särskilt vägande skäl har beviljat tillstånd för det. Flyttning av ett jordat lik förutsätter även tillstånd från kommunens hälsoskyddsmyndigheter. Här nämnda tillstånd bör meddelas församlingen till kännedom innan förberedelser för flyttning vidtas.

Begravningslagen 8 kap.

24 §

Flyttning av gravsatt stoft eller aska

Stoft eller aska som har gravsatts får av särskilt vägande skäl med tillstånd av länsstyrelsen flyttas till en annan grav. Angående hälsoskyddsmyndighetens tillstånd till flyttning av gravsatt stoft bestäms särskilt.

Hälsoskyddsförordningen 42 §

Flyttning av jordat lik

Till en ansökan om flyttning av jordat lik, vilken riktas till den kommunala hälsoskyddsmyndigheten, skall fogas uppgifter om den avlidna samt officiell utredning av dödsorsaken och dödstillfället, gravplatsen samt uppgift om den nya gravplats som har reserverats för liket.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall med anledning av en ansökan om flyttning av jordat lik begära utlåtanden av ägarna till begravningsplatserna för utredning av de sanitära faktorerna.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten kan vid behov, för att förhindra sanitär olägenhet, förbjuda flyttning av jordat lik eller föreskriva om övriga åtgärder som skall iakttas vid flyttningen. Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall bestämma den tid inom vilken flyttningen av liket skall äga rum.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall sända beslutet om flyttning av lik för kännedom till hälsoskyddsmyndigheten i den kommun dit liket flyttas samt till begravningsplatsernas ägare.

En representant för den kommunala hälsoskyddsmyndigheten skall närvara då liket tas upp ur graven och då det på nytt begravs.

Förvaltningslagen (434/2003)

34 § 1 mom.

Hörande av part

Innan ett ärende avgörs skall en part ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras.

13 §

Skötsel av grav

En grav skall skötas i enlighet med vad som särskilt stadgas.

Församlingen vid behov ge direktiv om skötseln av begravningsplatsen för upprätthållande av allmän ordning och ro.

Ett företag som handhar skötseln av gravar skall meddela om saken till församlingen.

Om en företagare som sköter gravar önskar i sitt arbete använda nyttigheter som tillhör församlingen eller använda annan begravningsplatservice skall han avtala om detta med församlingen.

Kyrkofullmäktige kan på de grunder som intagits i kyrkolagen besluta om skötsel av en grav på församlingens bekostnad. Kyrkofullmäktige kan då även godkänna ett avtal, där en annan sammanslutning eller person förbinder sig att ansvara för skötseln av graven.

KL 17 kap. 5 §

En grav skall skötas på ett för begravningsplatsen värdigt sätt. Den som innehar gravrätten svarar för gravskötseln. Kyrkofullmäktige kan dock besluta att på församlingens bekostnad sörja för grundskötseln av de gravar som finns på begravningsplatsen eller på en del av denna. När på begravningsplatsen gravsatts en sådan avliden vars minne ur församlingen synpunkt skall anses viktigt att vårda, kan kyrkofullmäktige besluta att graven skall skötas på församlingens bekostnad.

En församling kan avtala med den som innehar gravrätten om att församlingen för en bestämd tid mot ersättning påtar sig ansvaret för gravskötseln. En församling kan även ingå avtal om gravskötsel så att ersättningarna för skötseln placeras i en särskild gravvårdsfond med vars medel gravarna i fråga skall skötas.

Har skötseln av en grav väsentligt försumrats, kan kyrkorådet ålägga den som innehar gravrätten att iståndsätta graven inom ett år efter att beslutet har delgetts honom eller henne. Gör han eller hon inte det, kan kyrkorådet förklara gravrätten förverkad. Beslutet skall delges så som anges i 24 kap. 11 § 1 mom.

Finns inte uppgifter om den som innehar en gravrätt eller hans eller hennes vistelseort, skall ett meddelande om beslut som avses i 3 mom. eller i 14 § 3 mom. begravningslagen eller som annars gäller graven tillkännages genom att ett meddelande om detta utsätts på graven. Beslutet eller meddelandet skall dessutom kungöras i en på orten allmänt spridd tidning.

14 §

Gravvårdar

På en grav får placeras en gravvård som fyller de krav som anges i dispositionsplanen för begravningsplatsen eller i församlingens anvisningar om gravvårdar. Över annat minnesmärke skall en ritning uppgöras för godkännande i församlingen innan minnesmärket förfärdigas. Samma förfarande gäller vid omarbetning av ett gammalt minnesmärke och vid utplacering av ett nytt minnesmärke på en grav som tidigare inlösts.

Beslut om godkännande av gravvård eller minnesmärke eller ändring av sådant fattas av kyrkorådet, om inte ärendet i en tjänsteinstruktion delegerats till en tjänsteinnehavare. Om tidpunkt för resande av gravvård bör i förväg avtalas med .....

Gravvård som skall sättas på graven skall placeras innanför gravens ytterkant. Gravvården skall resas så att det inte finns risk för att den välter eller rasar.

Gravvårdarna skall vara färdiga då de hämtas till begravningsplatsen och får inte vara oresta på begravningsplatsen längre än arbetet kräver. Skador på gravarna intill skall undvikas. Utplacering av gravvårdar är tillåtet endast då tjälen gått ur jorden.

Graven skall ställas i ordning genast då arbetet är slutfört. Om en grav intill skadats skall den genast repareras. Sönderkörda gräsmattor, övriga skador eller städning som lämnats åt församlingen debiteras den som åstadkommit skadan eller försummat skyldigheten att städa.

Församlingen har rätt att på ägarens bekostnad transportera bort gravvårdar eller andra föremål som inte installerats.

Det är förbjudet att utan församlingens tillstånd inhägna en ny grav med staket, stenkant eller annat, om inte sådana tillåts i dispositionsplanen för begravningsplatsen.

Gravvårdar som mot bestämmelserna installerats skall på församlingens uppmaning omedelbart ändras eller avlägsnas. Församlingen kan bestämma att ovidkommande staket, träd, buskar och andra växter skall avlägsnas från graven.

Då gravrätten upphör gäller för gravvårdarna vad som särskilt stadgas.

Begravningslagen 14 §

Gravvårdar

Den som innehar en gravrätt beslutar om de gravstenar och andra gravvårdar som placeras på graven. Gravvården bör vara förenlig med begravningsplatsens allmänna karaktär och den får inte kränka den avlidnes minne eller begravningsplatsens värdighet. En gravvård godkänns av huvudmannen för begravningsplatsen.

En gravvård som blivit uppsatt på en grav får inte avlägsnas utan samtycke av huvudmannen för begravningsplatsen.

Efter det att gravrätten upphört skall huvudmannen för begravningsplatsen erbjuda den som innehar gravrätten tillfälle att avlägsna gravvården, om inte huvudmannen för begravningsplatsen av särskilda skäl beslutar ha hand om skötseln av gravvården efter att gravrätten upphört. Har gravvården inte avlägsnats inom sex månader från det att innehavaren till gravrätten gavs tillfälle att avlägsna den, övergår gravvården utan vederlag till huvudmannen för begravningsplatsen.

Kyrkolagen 17 kap.

6 § [\(30.12.2003/1274\)](#)

Lösande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som gäller en gravrätt, den som innehar en gravrätt, vem som får gravsättas i en grav, skyldigheterna för den som innehar en gravrätt eller andra frågor som gäller en grav eller gravsättning avgörs av kyrkorådet, om inte något annat föreskrivs i begravningslagen

KO 17 kap. 12 §

Har gravrätten upphört och finns det på graven anläggningar eller minnesvård av konstnärligt eller historiskt värde, vilka inte kan kvarlämnas på platsen, skall de förflyttas till lämpligt ställe på begravningsplatsen eller tillses att de på annat sätt bevaras.

15 §

Gravbokföring

Över gravarna och dem som begravts i dem förs en gravförteckning och en förteckning över avlidna.

I gravförteckningen, särskild för varje begravningsplats, antecknas avdelning, rad, grav, gravplats, gravutrymme på begravningsplatsen i fråga, namnet på den som begravts, tidpunkt för jordfästning, begravningsdatum, besittningstid, gravrättsinnehavarens namn och adress samt vilka som kan begravas i graven. Dessutom kan i registret antecknas konstnärligt eller historiskt värdefulla gravvårdar samt deras plats.

I den alfabetiska förteckningen över avlidna antecknas de uppgifter som förutsätts i begravningslagen.

Begravningslagen 5 kap.

12 §

Gravregistret

Huvudmannen för en begravningsplats skall föra ett register med följande uppgifter om den avlidne:

- 1) släktnamn och förnamn,
- 2) födelsedatum eller personbeteckning,
- 3) dödsdag,
- 4) tidpunkten för gravsättningen,
- 5) begravningsättet, samt
- 6) var graven är belägen.

I registret kan även antecknas namn och adress på den som innehar gravrätten, giltighetstiden för gravrätten samt uppgifter om vem som kan gravsättas i graven. Därtill kan konstnärligt eller historiskt värdefulla gravvårdar som finns på begravningsplatsen och deras läge antecknas i registret.

I fråga om avlidna vars aska har placerats i en minneslund skall registreras de uppgifter som anges i 1 mom. med undantag för var askan är placerad.

Det register som avses i denna paragraf skall förvaras permanent. När en sammanslutning eller stiftelse som avses i 8 § avslutar sin verksamhet skall de handlingar som avses i denna paragraf överlåtas till arkivverket för förvaring.

16 §

Besiktning av begravningsplats

[Kyrkorådet] skall sörja för att begravningsplatsen och byggnaderna på den genomgår en årlig besiktning. Vid besiktningen besluts om de åtgärder som är befogade på basen av de framställningar som gjorts av den tjänsteinnehavare som är ansvarig för begravningsplatsen eller som konstateras nödvändiga vid besiktningen. Vid besiktningen skall särskild uppmärksamhet fästas vid

- 1) om reglementet för begravningsväsendet och den fastställda dispositionsplanen för begravningsplatsen iakttagits,
- 2) om gravbokföringen är i överensstämmelse med de åtgärder som vidtagits på begravningsplatsen,
- 3) om de gravar som sköts privat iståndsatts och sköts i enlighet med reglementet,
- 4) om skötseln av de gravar som församlingen sörjer för skett i enlighet med avtalen och givna anvisningar

Över besiktningen upprättas ett protokoll.

17 §

Vistelse på begravningsplats

Allmänheten har fritt tillträde till begravningsplatsen från början av maj till slutet av augusti mellan kl ..... och ....., under de övriga årstiderna på dygnets ljusa tid.

Under särskilda högtider, t.ex. på alla helgons dag, julen och nyårsdagen samt aftonen före dessa, samt från skärtorsdagen till påskdagen är begravningsplatsen öppen för allmänheten hela dygnet.

18 §

Ordningsregler

Om den ordning som skall iakttas på begravningsplatsen stadgas särskilt.

På begravningsplatsen skall iakttas stillhet och värdighet. Det är inte tillåtet att skada gravar, begravningsplatsens planteringar eller gräsmattor. Arbete som stör friden på begravningsplatsen skall avbrytas under den tid begravning pågår.

Trafik med motorfordon samt parkering är tillåtet endast på områden som anvisats för detta. På övriga områden kan motorfordon framföras endast för transport av lik eller gravvårdar eller för nödvändig servicetrafik. Fordonen bör vara så beskaffade att begravningsplatsens gångar håller för deras tyngd.

Avfallet skall sorteras så att trädgårdsavfall separeras från avfall som förs till avstjälpningsplatsen.

Ordningslagen (612/2003)

Avfallslagen (1072/1993)

19 §

Nedskräpningsförbud

Skräp, smuts eller en maskin, en anordning, ett fordon, ett fartyg eller något annat kasserat föremål får inte lämnas i miljön så att det kan förorsaka hälsan någon fara eller skada, osnygghet, förfulning av landskapet, minskad trivsel eller någon annan liknande risk eller olägenhet (*nedskräpningsförbud*).

19 §

Sprängningsarbeten på begravningsplatsen

Vid sprängningsarbeten på begravningsplatsen skall iaktas vad om detta särskilt stadgas och bestäms.

Utförande av sprängningsarbeten på begravningsplatser rekommenderas inte annat än i undantagsfall.

Förordningen om explosiva varor (473/1993) 2 kap

Kraven på säkerhet

5 § 1 och 2 mom

Vid tillverkning, upplagring och användning samt vid transport på fabriks-, upplags- och hamnområde skall med beaktande av det slag av och den mängd explosiva varor som hanteras samt med hänsyn till omständigheterna iakttagas tillräcklig omsorgsfullhet och försiktighet. Tillverkningen, upplagringen och användningen av explosiva varor skall ordnas så samt de utrymmen, byggnader och anordningar som används för dessa ändamål planeras, byggs och placeras samt utrustas med sådana övervaknings- och säkerhetssystem som med beaktande av verksamhetens farlighet rimligen kan anses vara nödvändiga för förhindrande av skador på personer, egendom och miljön.

Statsrådets förordning om kompetensbrev för laddare (122/2002)

2 §

Den som fått kompetensbrev för laddare har rätt att i sitt arbete hantera och bruka explosiva varor på de villkor som anges i lagen om laddare (219/2000) samt i denna förordning och i 4 § statsrådets beslut om ordningsregler för sprängnings- och brytningsarbete (410/1986).

Statsrådets beslut om ordningsregler för sprängnings- och brytningsarbete (410/1986, ändringarna 848/1994, 49/1995, 121/1996 och 123/2002).

20 §

Ikraftträdande

Detta reglemente träder i kraft när domkapitlets beslut om fastställelse vinner laga kraft.

Med detta reglemente upphävs det tidigare reglementet för begravningsväsendet som fastställts den ..... / ..... 19....

TILLÄMPNINGSDIREKTIV

1 § Stadganden som gäller begravningsväsendet

- I reglementet för begravningsväsendet stadgas enligt förhållandena i församlingen om de frågor, där församlingen enligt kyrkolagen och kyrkoordningen har behörighet att ge direktiv. I reglementet för begravningsväsendet intas inte stadganden i lag och förordning utan sådana mera detaljerade frågor, där församlingen finner det befogat att ge anvisningar.
- Reglementet för begravningsväsendet gäller församlingens hela begravningsväsende. Gravgårdsplanen och dispositionsplanen (se 4 §) gäller enskilda begravningsplatser.
- Församlingen kan ibland bli tvungen att i beslut rörande enskilda gravar ta ställning till situationer som avviker från reglementet för begravningsväsendet. Församlingen skall se till att man genom beslutet inte på ett väsentligt sätt åsidosätter det mål som uppställts i reglementet.

2 § Förvaltningen av begravningsväsendet

- Det är ändamålsenligt att i tjänsteinstruktionen ta in stadganden om enskilda tjänsteinnehavares rätt att fatta beslut i frågor rörande begravningsväsendet.

3 § Begravningsplatserna

- Här intas en förteckning över de begravningsplatser som upprätthålls av församlingen.
- En begravningsplats kan även vara gemensam för flera församlingar eller kyrkliga samfälligheter.

4 § Gravgårdsplanen och dispositionsplanen

- I reglementet för begravningsväsendet intas inte de direktiv rörande enskilda begravningsplatser som föreskrivs i gravgårdsplanen och dispositionsplanen.
- Direktiven i gravgårdsplanen och dispositionsplanen kan avse en begravningsplats eller en del av sådan. Om församlingen t.ex. på en begravningsplats, där det finns gamla kistgravar, i fortsättningen tillåter endast jordning av urnor, bör ett omnämnande av detta intas i dispositionsplanen.

5 § Graven

- I ett beslut om fastställande av beslut om grundande eller utvidgning av begravningsplats kan ingå ett beslut om en strängare begränsning av när en kistgravplats åter kan tas i användning än vad som stadgas i hälsoskyddsförordningen. Församlingen kan bestämma om en tilläggsbegränsning i reglementet för begravningsväsendet eller i dispositionsplanen för en begravningsplats (4 §). Direktivet kan formuleras exempelvis: ”Samma kistgravplats får användas tidigast 25 år efter föregående begravning.”

- Jordning av aska kan ske även på andra sätt än vad som anges i modellen. I förekommande fall skall bestämmelser intas i församlingens eget reglemente för begravningsväsendet.

6 §

Gravrätt

- Församlings- eller begravningsplatspecifika direktiv kan ges på basen av kyrkolagen 17 kap. 2 §. Det är skäl att i dispositionsplanen inta en begränsning av antalet gravrätter, som i samband med dödsfall kan överlåtas, till förslagsvis två gravplatser i bredd.
- En gravplats kan inte reserveras i förväg annat än i undantagsfall, av särskilda skäl. I förekommande fall är det skäl för församlingen att medelst avtal försäkra sig om skötseln av graven innan den tagits i bruk.
- Enligt övergångsstadgandet i begravningslagen är församlingen skyldig att kunna anvisa en gravplats på ett konfessionslöst gravområde från början av år 2007. Församlingen kan grunda ett eget konfessionslöst gravområde eller ingå avtal med en annan församling om rätt att använda ett konfessionslöst gravområde som upprätthålls av denna. Området får inte vara beläget oskäligt långt från församlingens område. I exemplet finns ett stadgande från en församling som avtalat om rätt att använda konfessionslöst gravområde på annat håll. På motsvarande sätt kan en församling, som själv upprätthåller ett konfessionslöst område och som på basen av avtal erbjuder detta till andra församlingar, i sitt eget reglemente inta en punkt som lyder: ”På församlingens konfessionslösa gravområde kan begravas en avliden, som har rätt att bli begravnen på ....., ... eller ..... församlings begravningsplats.”
- Begravning är möjlig under hela den tid gravrätten är i kraft. Om den tid då gravrätten är i kraft efter en ny begravning blir kortare än gravens integritetstid, skall rätten till gravplatsen inlösas för minst så lång tid som förutsätts av gravens integritetstid.
- Det är skäl för församlingarna att följa upp de avtalade tiderna för gravrätt.
- I praktiken förekommer det fall, där man först i efterhand konstaterar att dispositionsrätten till en grav löpt ut. I sådana fall kan församlingen på basen av prövning bevilja rätt att lösa in tilläggstid.
- Om en innehavare av gravrätt sedan gravens integritetstid löpt ut önskar avstå från sin gravrätt kan församlingen erlagga en ersättning som församlingen bestämt. Innehavaren av gravrätt är skyldig att förete de övriga anhörigas samtycke i frågan. Ersättning skall inte erläggas om graven återgår i församlingens besittning på grund av vanskötsel.

7 §

Gravsättningsordning

- Rätten att bli begravnen i en gammal släktgrav kan innehas av flera sinsemellan obekanta anförvanter i olika släktgrenar. I en sådan situation är det möjligt att någon, i allmänhet den gravrättsinnehavare som handhar skötseln av graven, av de övriga införskaffar ett samtycke, där dessa avstår från sin gravrätt.
- En gammal släktgrav kan delas med ett avtal mellan rättsinnehavarna som godkänts av församlingen.

8 §

Innehavare av gravrätt

- Det är skäl att i en attest över gravrätt infoga ett omnämnande om skyldighet för innehavare av gravrätt att meddela om ändringar angående kontaktuppgifter.
- En ny innehavare av gravrätt bör förete de övriga rättsinnehavarnas samtycke i frågan samt vid behov en släktutredning.
- Det är skäl för församlingen att förvara de fullmakter som företetts av gravrättsinnehavare så länge gravrätten är i kraft.

9 § Attest om gravrätt

- Attesten har benämnts gravbrev.

11 § Begravning

- Jordfästning av avliden sker före kremering, om inte särskilda skäl föreligger för annat förfarande.
- Skyldigheten att jorda aska eller placera askan permanent på annan plats gäller även avlidna som kremerats innan begravningslagen trädde i kraft. Till denna del ligger ansvaret för att lagen följs på den person som mottagit urnan.

12 § Flyttning av jordat lik eller jordad aska

- Länsstyrelsen och kommunens hälsoskyddsmyndighet bör höra gravgårdens huvudman innan ärendet avgörs. Frågan om den avlidna har i kyrkolagen avsedd rätt att bli begravnen på i fråga varande begravningsplats är av central betydelse för den begravningsplats som tar emot liket eller askan.
- Utgångspunkten är den, att det inte ankommer på församlingen att verkställa flyttningen. Församlingen övervakar flyttningen.

13 § Skötsel av grav

- Innehavaren av gravrätt kan beträffande skötseln av graven även ingå ett avtal med ett företag eller en företagare som erbjuder sådan service. Församlingen kan utfärda sådana direktiv som anses erforderliga med tanke på bevarandet av allmän ordning och frid på begravningsplatsen, som inte är oskäligen med tanke på denna verksamhet. Församlingen kan även uppbära en skälig ersättning för t.ex. tillgången till vatten och avfallsservice.
- En person, som är anställd av församlingen i tjänste- eller arbetsförhållande i huvudsyssla, bör inte beviljas tillstånd att bedriva yrkesmässig gravskötsel som bisyssla.
- Utgångspunkten är den, att de anhöriga till en avliden inte har rätt att säga upp ett avtal om gravskötsel som den avlidne ingått med församlingen under sin livstid.
- Ett beslut, varmed innehavaren av gravrätt åläggs iordningställa en grav samt ett beslut, varmed rätten till en gravplats förklarar förverkad, bör delges på det sätt som stadgas i KL 17 kap. 3 § 3 och 4 mom. Ett generellt tillkännagivande är inte nog, om församlingen har uppgift om adressen eller om församlingen utan oskäligt besvär kan få reda på gravrättsinnehavarens adress. I sådana fall bör särskild delgivning tillämpas.

- Gravvården är gravrättsinnehavarens eller de övriga rättsinnehavarnas egendom, om den inte med stöd av lag efter uppmaning att avlägsna den övergår i församlingens ägo.
- Församlingen bör erbjuda innehavaren av gravrätt möjlighet att avlägsna en gravvård sedan gravrätten upphört. Församlingen kan besluta om att bevara en kulturhistoriskt värdefull gravvård efter att gravrätten upphört. I sådana fall får gravvården inte avlägsnas.
- De gemensamma minnesmärkena för minneslundar bör utformas så, att det inte blir nödvändigt att avlägsna namnplattor från begravningsplatsområdet sedan gravrätten upphört.
- Församlingen överväger vilket förfarande som skall tillämpas beträffande gravvårdarna utifrån de lokala förhållandena. Sålunda kan församlingen på en kulturhistoriskt värdefull begravningsplats förutsätta en skiss över alla nya gravvårdar samt ändring av gamla minnesmärken. I egenskap av huvudman övervakar församlingen att gravvårdar som hämtas till begravningsplatsen eller tillägg eller modifieringar av dessa står i överensstämmelse med anvisningarna. Vid behov förbjuder församlingen utplacering av en gravvård som står i strid med anvisningarna eller ålägger gravrättsinnehavaren att avlägsna minnesvården eller på annat sätt åtgärda saken. Samma gäller övriga konstruktioner och planteringar.
- Vid behov kan församlingen förutsätta, att gravrättsinnehavarens samtycke företes församlingen och, om gravrättsinnehavare saknas, övriga rättsinnehavares samtycken i frågan, en släktutredning eller utredning över rätten till i fråga varande minnesmärke.
- Genom tillräcklig övervakning kan församlingen förhindra att meningsskiljaktigheter uppstår mellan rättsinnehavarna. Sålunda kan exempelvis vid en gammal släktgrav uppstå en situation, där tillräckligt utrymme för nya minnesmärken inte längre finns. Församlingen kan förutsätta, att graven förses med en gravvård som står till alla deras förfogande, som har rätt att bli begravda i graven, eller en sådan gravvård, som inte utgör hinder för att nya motsvarande gravvårdar utplaceras.
- Det är lättast med tanke på skötseln av ärendena, om församlingen i frågor rörande gravvårdar kan avtala om frågorna med gravrättsinnehavaren. Skyldighet att förete utredningar ligger hos den, som föreslår en ny gravvård på en grav eller modifikationer på en gammal gravvård.
- Kyrkorådet har behörighet att fatta beslut i frågor rörande gravvårdar, om behörigheten inte överförs genom reglemente eller tjänstestadga (se 2 § tillämpningsdirektiv). Behörigheten att godkänna en gravvård eller ändring av sådan kan överföras t.ex. till församlingsträdgårdsmästaren.
- Ett beslut angående en gravvård delges sakägaren och till beslutet fogas besvärsanvisning. En oenighet inom slakten i en fråga som inte lyder under församlingens övervakning kan lösas som ett tvistemål i en underrätt.
- Enligt modellreglementet kan en gravvård resas endast under den tid då marken inte är frusen. På en på platsen befintlig sockel kan en gravsten naturligtvis resas även andra tider på året.

15 § Gravbokföring

- Gravförteckningen innehåller de uppgifter som begravningslagen tillåter för upprätthållandet av en begravningsplats, förteckningen över de döda är ett register som förutsätts i begravningslagen och skall bevaras bestående.
- Tidpunkten för begravningen meddelas, om den är annan än jordfästningstidpunkten.
- Över avliden som begravs i en minneslund kan i gravregistret för respektive begravningsplats göras anteckning om var askan placerats. Omnämnande om detta bör i förekommande fall intas i reglementet.

16 § Besiktning av begravningsplats

- Kyrkolagen ger församlingen möjlighet att ordna med besiktning av begravningsplats på lämpligaste sätt med hänsyn till hur begravningsväsendet organiserats i församlingen. Observera, att om församlingen i samband med besiktningen eller med anledning av besiktningen föranleds fatta något beslut, bör detta beslut fattas av en behörig myndighet i enlighet med vederbörligt förvaltningsförfarande.

18 § Ordningsregler

- Ordningsreglerna bör utformas enligt de lokala förhållandena i församlingen. Ordningsreglerna kan även innehålla särskilda bestämmelser för olika begravningsplatser.